

Univerza v Ljubljani

Biotehniška fakulteta

Oddelek za zootehniko

Čebelarjenje in izobraževanja o okolju in hrani – diverzifikacija dejavnosti pri čebelarstvu Lovrič

Na sliki: Damir Lovrič (foto: Domen Zupančič)

Primer dobre prakse sodelovanja izobraževalne, znanstveno-raziskovalne institucije - Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani in čebelarstva Medikart Damir Lovrič je projekt *Diverzifikacija dejavnosti pri čebelarstvu Lovrič*. Ključni doprinos projekta je odprta nova dopolnilna dejavnost: izobraževanje na kmetiji

(SKD 85.590), kar je tudi eden od ciljev ukrepa M16.9 - sodelovanje iz Programa razvoja podeželja 2014-2020, ki ga izvaja Republika Slovenija v sklopu Skupne kmetijske politike EU. Ukrepi M16.9 ali *podpora za diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti povezane z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira javnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani*, se prednostno dodeli projektom, ki prinašajo novo dodano vrednost za vključene partnerje. Ukrepi spodbujajo krepitev, v Sloveniji deficitarnega, sodelovanja ter prenos znanja med raziskovalci oz. svetovalci in kmeti.

Na eni strani imamo institucijo izobraževalnega in znanstvenoraziskovalnega sistema s številnimi temeljnimi in aplikativnimi znanji ter študijskimi programi, na drugi strani pa prodornega čebelarja, ki želi svojo ponudbo poleg čebeljih pridelkov obogatiti še s ponudbo neformalnih izobraževanj prepletanja čebelarstva s ohranjanjem okolja, biodivezitet, trajnostno rabo naravnih virov ter procesnih odpadkih v čebelarstvu in varno hrano.

V sodobnem razvitem svetu je kmetijstvo temeljna panoga gospodarstva za zagotavljanje prehranske varnosti in neodvisnosti, zato države članice EU spodbujajo temeljne raziskave in nadgrajevanje izobraževalnega sistema. S projekti kot je *Diverzifikacija pri čebelarstvu Lovrič* se ta temeljna znanja nadgrajujejo za praktično uporabo. V sodelovanju BF in čebelarja Damirja Lovriča smo pripravili tri sklope izobraževanj, ki jih bo čebelar ponujal zainteresiranim slušateljem.

Čebelarstvo se na Biotehniški fakulteti vključuje v več izobraževalnih programov na različnih področjih. Na Oddelku za zootehniko, Oddelku za živilstvo, Oddelku za agronomijo, Oddelku za gozdarstvo in na Oddelku za Biologijo. Poleg pedagoških vsebin Biotehniška fakulteta izvaja še javno službo genske banke v živinoreji, ki skrbi za ohranjanje kranjske čebele in obsežno raziskovalno delo s področja molekularnih metod za identifikacijo kranjske čebele, imunoloških

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta
Oddelek za zootehniko

Groblje 3

1000 Ljubljana

Slovenija

T 01 320 3000

F 01 724 1005

www.bf.uni-lj.si

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

raziskav ter razvoja celičnih linij na Oddelku za zootehniko, raziskovalno delo na področju senzoričnih lastnosti medu na Oddelku za živilstvo in proučevanje fiziologije in etologije čebela na Oddelku za biologijo.

Prispevek institucije kot vodilnega partnerja, je akumulacija in integracija znanj znotraj Biotehniške fakultete ter pregled domače in tuje strokovne literature. V sodelovanju s čebelarjem je bilo pripravljenih več aplikativnih neformalnih izobraževanj na poljuden interaktiven način. Čebelar - partner, Damir Lovrić, diplomant Oddelka za zootehniko je ob prijavi projekta izrazil pripravljenost za sodelovanje pri prenosu znanja v prakso v kmetijstvu in čebelarstvu. V sodelovanju z BF je v času izvajanja projekta nadgradil lastno znanje pridobljeno doma s praktičnimi izkušnjami ob delu širše v kmetijstvu in s čebelami.

Nadgradnja znanja v partnerstvu obsega tri aktualne sklope čebelarjenja: Vzreja matic, Odbira čebeljih družin in »Kipp« metoda s poglobljenimi okoljskimi vsebinami. Prvih plačljivih izobraževanj, ki jih izvajajo čebelar v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji, se je udeležilo 20 udeležencev, kar kaže na aktualen izbor tem in uspešno izvedbo projekta oz. prenosa znanja v prakso na neformalnih izobraževanjih na poljuden interaktiven način. Izdelali smo tudi didaktične pripomočke za predavatev tem prezentacije in video fima.

KEEP METODA:

<https://youtu.be/JDi59t9emnE>

VZREJA MATIC

https://youtu.be/wCl6_Jl6evY

Na Biotehniški fakulteti je v času trajanja projekta za osebe starejše od 65 let potekala medgeneracijska delavnica, tako imenovana "Čebelarška partija", ki je poleg kakovostnega druženja, s poudarkom na medgeneracijskem prenosu znanja in sodelovanju, vključevala tudi izobraževanje ter predstavitev pomena ohranjanja enostavnega sonaravnega čebelarstva, kot vira zdrave hrane na eni strani in kot varuha okolja in narave na drugi strani. Na poljuden, aplikativen in interaktiven način smo predstavili znanje, ki ga bomo v slovenskem prostoru sistematično in strokovno podajali tudi v prihodnje, saj to predstavlja veliko priložnost za razvoj slovenskega čebelarstva, ohranjanje okolja in zagotavljanje varnosti hrane. Izobraževanja so fokusirana na dvig kompetenc čebelarjev z izobraževanjem, osveščanjem ter izvedbo delavnic in demonstracijskih prikazov.

Zasledovali smo splošni cilj: okrepiti zavedanje javnosti o vrednosti hrane pri vzpostavljanju kratkih verig, ki jo pomembno dopolnjuje lokalno čebelarstvo in pomenu, ki ga ima le-to za ohranjanje okolja, naravne dediščine, kulturne krajine in mozaične strukture podeželja. Projekt in izvajanje izobraževanj je na podlagi anketnih vprašalnikov spremljala in vrednotila tudi zunanji partner za spremljanje in vrednotenje.

Projekt sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja je MKGP. Prispevek pripravil in zanj odgovarja vodilni partner: UL, Biotehniška fakulteta.

UL, Biotehniška fakulteta
prof. dr. Peter Dovč, vodja projekta